



# השבת

## רבי נחמן מברסלב

לזכרון נצח מורינו ר' ישראל בער אודסר, זצ"ל

### שמע ישראל אתם קרבים ...

(ליקוטי הלכות, הלכות גילוח ג', טו)

וזה בחינת מה שהיה הכהן מזהיר את העם כשנכנסו למלחמה: **שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה על אויביכם אל ירך לבבכם וכו'.** ודרשו רבותינו ז"ל: אפילו אין בכם זכות אלא מה שאתם אומרים בכל יום שמע ישראל, אתם ראויים לנצח את אויביכם וכו', היינו כני"ל, כי כל המלחמות שבעולם מרמזין עיקר על מלחמת היצר הרע, כי אפילו המלחמות שיש לאדם בגשמיות עם שונאים ואויבים, הכל הוא בחינת מלחמות היצר הרע; כמו שאמרו רבותינו ז"ל (סנהדרין ק"ג) **כשיש לאדם צרים למטה כך יש לו צרים למעלה.** ועל כן עיקר המלחמה הוא מלחמת היצר הרע.

וזה שהזהיר הכהן קודם שנכנסו למלחמת ה' לנצח את האויבים והסטרא אחרא שסביב הקדושה סביב ארץ ישראל. שהם כל השונאים המונעים והמעכבים מדברים שבקדושה; וכשאדם נכנס להלחם עמום, אזי הוא בסכנה גדולה, חס ושלום, כי מתעורר עליו כמה קיטרוגים, חס ושלום, ורוצים להפיל אותו מעבודתו לגמרי, חס ושלום.

וזהו עיקר המלחמה שצריך להתחזק לעמוד על רגליו לבל יפול מעבודתו יתברך, חס ושלום. ואז בודאי יזכה לנצחם ולשברם ולבטלם; אבל במה יהיה בטחונו חזק שלא יפול מעבודתו יתברך, חס ושלום, העיקר הוא רק האמונה הקדושה, שכשהוא חזק בהאמונה הקדושה, בודאי אין לו להתיירא משום מלחמה ושום ניסיון שבעולם.

וזהו, שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה וכו' בזכות שמע ישראל לבל. היינו זכות וכח האמונה הקדושה, בזה לבד אתם יכולים להתקרב למלחמה, בגשמיות וברוחניות. כי מאחר שאתם חזקים באמונתו יתברך, שוב אין לכם להתיירא כלל משום מלחמה שבעולם. וזהו אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תערצו ואל תחפזו מפניהם. אל תראו משעטת סוסים ושפעת הקלגסים וקול הקרבנות. היינו ענייני תכסיסי מלחמה, שעושין השונאים להפחיד ולאיים על שכנגדם. וכל הבחינות הללו יש במלחמת היצר הרע. והוא ידוע למי שהתחיל לכנס קצת בעבודת ה' ובמלחמת היצר הרע - אפילו אדם פשוט לגמרי - כי

דרך הבעל דבר והסטרא אחרא לאיים ולהפחיד על האדם מאד מאד, ולהכביד עליו עבודתו יתברך מאד מאד.

מחמת זה נמנעו רבים מלהתחיל לכנוס בעבודתו יתברך, מחמת האיומים והכבדות הללו וכיוצא בהם. וזה בחינת שעטת סוסים ושפעת הקלגסים וקול הקרנות וכו'. אבל העיקר בעבודת ה', שלא יתפחד האדם כלל. וכמו שאמר רבינו ז"ל, **שבעולם הזה האדם צריך לעבור על גשר צר מאד, והעיקר הוא שלא יתפחד האדם כלל.** ועיקר ההתחזקות לעבור על הגשר צר בשלום בלי פחד, הוא האמונה הקדושה כני"ל, בחינת שמע ישראל אתם קרבים היום למלחמה, בזכות שמע ישראל היינו אמונה כני"ל. ושוב אל ירך לבבכם אל תיראו ואל תערצו ואל תחפזו מפניהם, כי ה' אלקיכם ההולך עמכם להושיע אתכם וכו', כני"ל.

וזהו ה' לי לא אירא וכו' (תהלים כ"ז), היינו כני"ל; כמו שכתוב: ה' לי, דהיינו שאני מאמין בה' יתברך באמונה שלמה וה' עמדי תמיד כי **מלא כל הארץ כבודו.** שוב לא אירא מה יעשה לי אדם כני"ל. כי מאחר שיש להאדם אמונה חזקה, בודאי ינצח כל המלחמות, וסוף כל סוף, אשוב לה' יתברך באמת, בחינת זאת אשיב אל לבי על כן אוחיל, כני"ל.



### סיפור

(השמטות, כ"ח)

בימי מוהרנ"ת היה אחד מאנשי-שלומנו שהיה ירידיניק, נוסע על הירידים בשביל פרנסה, ואחר שהיה טורח כל היום וכשבא לביתו, היתה אשתו מכבדתו בחרפות וגדופים כראוי, וגם לא היה לו מוכן אכילה כרצונו וכו', והבית היה מפוזר כולו, ופח האשפה מונח באמצע הבית, ולא הכינה שום מאכל, כי היא היתה שלימזוליניצע [כנוי לאדם ביש מזל], והיה מלא יסורים מזה, כי היה בדעתו, על-כל-פנים אחר טרחא ויגיעה כל היום, שימצא על-כל-פנים בלילה מנוחה בביתו, ולבסוף לא מצא מנוחה, כני"ל. וספר צערו לפני מוהרנ"ת ז"ל, שלא ניתא לו החיים בשביל זה.

ענה מוהרנ"ת ואמר לו: מי מורה לך לצייר ולתאר לעצמך

שכאשר תגיע לביתך תמצא הכל כאשר אתה חפץ: הכל מאיר, חם ונעים, נקי ויפה ומסודר, ואשתך תקבל את פניך בברכת 'ברוך הבא' באהבה וכבוד, ומיד תכין לפניך על השולחן מאכלים טובים וטעימים, ולאחר מכן כאשר אתה בא לביתך והכל הפוך ממה שחשבת, אזי אתה המום וכועס; אתה תצייר לעצמך את ההפך הגמור, שכאשר תבוא לביתך תמצא הכל חשוך וקר, לא נקי ולא מסודר, פח האשפה מונח באמצע הבית וכו', ואשתך באה למולך והיטב מחרפת ומגדפת אותך, ודבר-מאכל לא תמצא כלל; אם תצייר לעצמך כך, ואז כאשר תבוא לביתך ותתבונן, שבכל זאת זה לא כל-כך גרוע כמו שציירת לעצמך, זה בכל זאת לא כל-כך חשוך ולא כל-כך קר, והמצב בבית הוא לא כל-כך נורא ואיום כמו שציירת לעצמך, וכן תכין עצמך לכך, שאשתך אינה מכבדת אותך כמו שתארת לעצמך מראש, ואיזה שהוא דבר-מאכל אתה בכל זאת מוצא, חתיכת לחם ומעט מרק וכו' - אזי יהיה לך הרבה יותר קל, וכן הווה.

• ותעזרנו להגביר ולהעלות ולנשא הנפש הקדושה והתורה הקדושה, ותאיר עלינו אור החכמה הקדושה, ותמשך עלינו חסדים טובים מאתך תמיד, ונזכה לזכרון דקדושה. ותשפיע עלינו מאתך שפע טובה וברכה חיים חן וחסד ורחמים ושלוש וכל טוב. וברחמיך הרבים תזכור לנו את ברית אבותינו אברהם יצחק ויעקב, ותקיים לנו מקרא שכתוב, **וזכרתי את בריתי יעקב ואף את בריתי יצחק ואף את בריתי אברהם אזכור והארץ אזכור.**

## חיי מוהר"ן

(תקני"ח)

שמענו פעם אחת משיחותיו הקדושות, שאמר בפיו הקדוש שהעבודה הגדולה שבגדולות בעבודת ה' קלה ביותר לעשות מעסק קנין שמטריחין עצמן בשביל פרנסה ועסקי העולם הזה, כי הלא אנו רואין כמה יגיעות יגע האדם בשביל לנסוע על איזה יריד ויומא דשוקא שתכף במוצאי שבת צריך לטרוח ולחפש אחר עגלה, ונחפז מאד לטעון סחורתו על העגלה ביגיעה גדולה, ואחר-כך צריך לנסוע כל הלילה ולנדד שינה מעיניו ומשבר כל גופו מחמת שצריך לישב על עגלה טעונה, ושאר טרחות ויגיעות כיוצא בהן כידוע להעולם. ואחר-כך צריך לעמוד כל היום על רגליו וכו' ובפרט בימות הקר העצום וכו'. וכל אלו הטרחות והיגיעות הכבדות והקשות הוא מטריח עצמו על ספק, כי ספק אם ירוויח איזה רווח קטן או אולי יאבד גם ההוצאות כמצוי ברוב הפעמים. נמצא שעל עסקי פרנסת העולם הזה מטריחין עצמן כל-כך ביגיעות כאלה על ספק רווח קטן.



## עצות

(לקוטי עצות - צדקה, ט"ו-ט"ז)

• עיקר התענית היא הצדקה, ועל-ידי תענית וצדקה זוכה להכניע הגוף לגבי הנפש, החומר לגבי הצורה, הסכלות לגבי השכל, ויוצא מחושך לאור, ממוות לחיים, מבהמה לאדם. ונתבטלין חכמות חיצוניות וכל החכמות של הבל ושקר לגבי חכמות התורה, שהיא חכמה האמתית, ונתבטל השכחה, וזוכה לזכרון, ומבטל הדין והחושיך, וממשיך חסדים בעולם.  
• צדקה שנותנין לארץ ישראל היא גדולה מצדקות חוץ לארץ, ועל ידי צדקה דארץ ישראל תכלול עצמך באווירה דארץ ישראל, שהוא בחינת הבל הקדוש שאין בו חטא, שעל-ידי זה עיקר ביטול הדין והחושיך והשכחה והסכלות וכו' מן העולם.

• והעבודה הגדולה שבגדולות היא התפלה, ואף-על-פי-כן כשעומדין להתפלל מתפללין וגומרין התפלה (הובא בלקוטי הלכות - הלכות תפלת ערבית - הלכה ד', אות ז').

## צדקה וחסד

(אוצר היראה - צדקה וגמילות חסדים, ל"ה)

• מכל סעודה צריכין ליתן חלק לעני, כמבואר בספרים. ועל-ידי הצדקה ממשיכין בחינת התגלות אמונת הרצון, להאמין שהכל מתנהג רק ברצונו יתברך לבד, שזה בחינת קדושת ארץ ישראל שמברכין עליה ברכת המזון, כי עיקר קדושת ארץ ישראל הוא על-ידי התגלות הרצון הנ"ל; וביותר צריכין להרבות בצדקה בשבת וימים טובים, שאז עיקר זמן התגלות הרצון, כמבואר בפנים (הלכות כלי היין - הלכה א', אות ז').

## תפילה

(לקוטי תפילות א', ל"ז)

• ... ובכן, יהי רצון מלפניך ה' אלקי ואלקי אבותי, שתעזרני לתן צדקה הרבה לעניים הגונים הרבה, ותחמול עלי ברחמיך ובחסדיך הגדולים והעצומים, ותעזרני לתן צדקה הרבה לארץ-ישראל, לתמוך ולסייע בסיוע שיש בו ממש לעניים הגונים הדרים בארץ ישראל, ואזכה להכלל על-ידי-זה באווירא דארץ ישראל, באוויר הקדוש, בהאוויר וההבל שאין בו חטא, ונזכה על-ידי-זה להמתיק ולבטל כל מיני דינים מעלינו ומעל כל עמך בית ישראל. ונזכה תמיד לדחות ולבטל הדין והחושיך והסכלות וכל מיני חכמות חיצוניות מן העולם.